

Газета друкувалася у м.Гадячі Полтавської губернії з 1906 по 1919 роки, відновлена у 2024 році
Виходить один раз на тиждень, зазвичай по вівторках

<p>ч. 15 у поточному році</p>	<p>У Ч. 15: «Як полтавці допомогли польській аристократці з Криму стати україркою» Андрій Іванець; «Рангова маєтність «на булаву» Богдан Хмельницький і Гадяччина» Катерина Стромилло; «Дарунок долі на схилі літ» Ірина Чемерис</p>	<p>ч. 1879 з 1906 року</p>
--	--	---------------------------------------

Соборна Україна: Полтавщина – Крим

Як полтавці допомогли польській аристократці з Криму стати україркою

Харитина Пекарчук (1804–1973) – перша жінка, яка отримала державну нагороду України у ХХ ст., воячка Армії Української Народної Республіки, одна з найяскравіших постатей Української революції 1917–1921 рр. У 25 років вона після важкого і не до кінця загоєного поранення у живіт пройшла у складі української армії тилами білих і червоних російських загарбників 2,5 тисячі кілометрів. За цей час українські воїни взяли участь у п'яти десятках боїв, більшість яких для українців стала звитяжними. Почався знаменитий Перший Зимовий похід Армії УНР 6 грудня 1919 р. у трагічний момент, коли молода українська держава опинилася у трикутнику смерті – у кільці трьох ворожих фронтів, в умовах лютування епідемій і без будь-якої зовнішньої підтримки. За цих обставин від регулярних форм боротьби довелося тимчасово відмовитися. У партизанському рейді брали участь лише добровольці, яких не лякали ворожі кулі, нестача амуніції, холод і негода. Завершився він 6 травня 1920 р., коли армія Зимового походу зустрілася на Поділлі з українськими військами, які наступали із заходу у союзі з поляками. З ініціативи уряду УНР була встановлена для учасників легендарного Зимового походу перша українська державна нагорода – «Залізний хрест» – за похід і бої від 6 грудня 1919 р. по 6 травня 1920 р. Нею нагороджували у першу чергу загиблих та тих вояків, які були у поході з першого до останнього дня. У 1921 р. Залізний хрест № 1 отримав отаман (головнокомандувач) Армії УНР Михайло Омелянович-Павленко, а жіночим варіантом нагороди – жетоном ордена Залізного хреста № 1 – сестра жалібниця Першого полку імені гетьмана І. Мазепи Харитина Пекарчук.

Вона перебувала в українізованих частинах, а потім у лавах армії УНР з

1917 р. У роки боротьби за незалежну українську державність жінка-воїн пережила чимало випробувань – неодноразово брала участь у боях у першій лінії, надавала медичну допомогу воякам, займалася організацією медичної служби, побувала у катівні ЧК, була кілька разів поранена, перехворіла тифом. У цей період Харитина розлучилася з першим чоловіком, який на фронті став комуністом, але пізніше знайшла свого

Харитина Пекарчук у формі Запорозької Січі Юхима Божка – частини Армії УНР, 1919 рік.

судженого – українського офіцера. Один із однополчан Харитини (скорочено Тіни) Пекарчук згадував: «Я подивляв відвагу пані Тіни. Вона була тоді і сестрою, і вояком. Коли йшли в атаку на ворога, то Тіна завжди була з рушницею попереду, а коли відступали, то Тіна в останній лаві відстрілювалася, і одночасно забирала з поля бою на вози поранених вояків, та опікувалася ними як сестра жалібниця, за що всі вояки її дуже любили». На жаль, Харитина Пекарчук у травні 1920 р., коли їхала з донесенням у штаб, попала під снарядний обстріл – її кінь тоді загинув, а сама вона отримала важку контузію і травми, які призвели до тимчасового паралічу половини тіла. «Цим закінчилася моя служба Україні як вояка.

Мушу ще додати, що козаки мене любили і від них ніколи не мала я жодної прикрості», – такими промовистими словами завершила свої спогади Пекарчук.

А починалася її військова служба України у рідному для неї Сімферополі. У цьому губерньському місті вона зростала, і, за однією з версій, народилася, тут була домівка її батьків. У липні 1917-го 20-річна Тіна стала воячкою українізованої частини. «Мені хотілось доказати, що між українцями також є патріоти, які будуть боротись за свій край із зброєю в руках... Цей запал уділився не тільки мені, а захопив всю українську молодь Сімферополя», – пояснювала вона свої мотиви пізніше. Коли мати побачила свою Харитину з обстриженими косами та у однострої, то «дістала удар», але це не стримало доньку. «Я була одержима думкою служіння Батьківщині», – згадувала Пекарчук.

Звісно, найперше її мати-полька була вражена бажанням доньки стати воячкою, але, мабуть, також і тим, що саме українською. «Я з крові й кості полька. Мій дід був польським повстанцем, а я його внучка-гайдамачка», – згадувала Харитина. Народилася вона у досить заможній родині землевласників Антона і Марії Ізбіцьких, які мали земельні володіння та майно у Київській, Полтавській та Таврійській губерніях, зокрема, у Сімферополі – нерухомість та сади.

Як же народжена у польській родині дівчинка стала у Сімферополі україркою? Це був її свідомий вибір у молодому віці. Але які обставини цьому сприяли? У спогадах Харитина Пекарчук дає відповідь на ці запитання: «Мене українізувала служба і сезонні робітники в маєтку мого батька, що були переважно з Полтавщини і Київщини. Ще будучи дитиною, я страшенно любила, коли співали дівчата та хлопці українських пісень. Я забувала про все, навіть про їжу і цукорки. У старших роках (1915–1916) я не пропускала жодної української вистави, хоча вчашання на вистави нам було в гімназії заборонене. Продовження на четвертій сторінці

РАНГОВА МАЄТНІСТЬ «НА БУЛАВУ»

БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ І ГАДЯЧЧИНА

Офіційне головне місто держави – столиця – статус, який по-праву належить Києву. Та історія доводить нам, що це поняття мінливе. Чи не найяскравіше така тимчасовість прослідковується у період Гетьманщини, коли мало не кожен її очільник мав власний центр. До найвідоміших стольних градів цієї доби належали Чигирин, Батурин і Глухів. Але список можна продовжувати Уманню, Немировом, Києвом та Гадячем, що протягом п'яти років, за гетьманування Івана Брюховецького, теж був козацькою столицею, про яку, на жаль, майже не знають. Разом із тим, саме це місто облюбувало чимало тогочасних очільників.

Плануємо цикл дописів про Гадяч, що передавався за гетьманування різних козацьких очільників як маєтність «на булаву і на кухню». Розповідь почнемо із періоду Хмельниччини.

Політик, полководець і дипломат, провідник національно-визвольної боротьби, творець Української козацької держави, гетьман Війська Запорозького Богдан Хмельницький своєю столицею зробив Чигирин. Але саме із Гадяча він планував зробити запасну резиденцію. І на це було кілька причин. По-перше, Богдан-Зіновій хотів помститися за відібраний Суботів Олександрові Конєцпольському і заволодіти його маєтностями, до яких належав і Гадяч. Зрештою, мало не на самому початку визвольної війни йому це вдалося. Із доповіді Хотмизького воєводи від 27 травня 1648 року в розрядний приказ, який хотів відати, що відбувається на сусідніх землях, дізнаємося: «з Гадяча повтікали полковники, пани та урядник, і тепер у місті полковники від гетьмана Хмельницького – Хмеленко та Капуста».

По-друге, аби подбати про безпечний сховок у разі чого, Богдан-Зіновій визначив саме відібрані у Конєцпольського Гадяцькі маєтності, що якнайкраще підходили для створення тут гетьманської резиденції: глибокий тил з укріпленим ядром-фортецею та дерев'яним палацом. Саме до тутешньої головної садиби державного маєтку було перенесено частини військового і особистого скарбів Хмельницького.

По-третє, історик Віктор Горобець, не виключає імовірності того, що батьки Богдана Хмельницького та Івана Брюховецького могли разом служити у місцевого ста-

рости Яна Даниловича, де займалися заселенням земель. Таким фактом можна було б пояснити і наближеність Брюховецького до родини Хмельницького, і симпатії обох до Гадяча. Але довести подібні припущення за браком історичних джерел допоки неможливо.

Здобувши наше місто «на булаву гетьманську», Богдан-Зіновій став отримувати всі прибутки від діяльності Гадяцького ключа. Тут були добре розвинуті сільськогосподарські промисли, добували селітру, дьоготь тощо. Крім того, у Плішивці розміщувалася навіть одна із пасік, що належала державцю.

Попри те, що за Хмельницького столиця в Гадячі так і не відбулася. Та місто кілька разів ставало йому в нагоді. Гетьман

Грамота царя олексія Богданові Хмельницькому на володіння містом Гадячем із прилеглими територіями

хоронився у тутешній резиденції, доки каральна експедиція на Січі вгамовувала незадоволених вибором у союзники московського царя. Тут само Богдан-Зіновій проводив переговори щодо офіційного акту приєднання до згаданого альянсу.

Принагідно зауважити, що чи не від перших днів укладання Переяславської угоди самодержець подарував(!) Хмельницькому... Гадяч: фактично віддав те, що йому ніколи не належало, а й так було гетьманове. Грамотою від 24 березня 1654 року у вічне володіння Б.М.Хмельницькому та його нащадкам надавався ряд маєтностей, а саме: місто Гадяч, села Вельбівка, Свинарне (Соснівка), Лютенька, Будища, Плішивець, Книшівка, Поділки, Капустинці, Сергіївка, Красна Лука, Липова Долина, Крутьки, Млини, а також Опішня. Документально підтверджено, що

Гетьман бував у нашому місті також у червні 1650-го та влітку 1656 року. Саме під час останнього візиту сюди Богдан Хмельницький видав наказ послам від Запорозького Війська до Олексія Михайловича Іванові Скорбагатому та Остафієві Федьковичу.

Принагідно зазначити, що навіть не знаходячись у Гадячі, Гетьман опікувався містом і його околицями. Так, у Чигирині 18 квітня вищезгаданого року він видав Універсал про охорону земель Гадяцького Красногірського Миколаївського монастиря, яким закріпив за ним усі маєтності, котрими на той час володіла обитель, і пожалував нові угіддя й землі.

Вочевидь, гадячани були задоволені гетьмануванням Хмельницького, бо, за свідченням дослідника наших підземель Миколи Торяника, в одному із ходів є зображення знатної людини з гетьманською булавою, найімовірніше – Богдана Хмельницького, зроблене ще за життя.

Продовження у наступних номерах

**Катерина Стромילו,
молодша наукова співробітниця
Гадяцького історико-краєзнавчого
музею**

ДАРУНОК ДОЛІ НА СХИЛІ ЛІТ

«Мазепа при всій своїй інтелігенції та енергії не був таким програмовим героєм. Як справжній державний діяч і добрий дипломат, він ішов за потребами своєї доби, хитався, кидався на всі боки, був лисом, вовком і тільки людиною з пристрастями, себелюбством, упертістю та інколи надто великою вірою в свої сили».

М. Рудницький

Важко знайти особу в історії України, навколо якої точилися б настільки гострі суперечки, перехрещувалися б настільки різні думки, як навколо Івана Мазепи. Крізь століття і крізь призму життєвих драм долинає до нас відгомін слави величного гетьмана великої Гетьманщини, постать якого вражала і ще вражатиме не одне покоління людей, котрі не мислитимуть свого життя без України.

Із іменем Івана Мазепи міцно пов'язаний найяскравіший період боротьби українського народу за свою свободу і національну державу. Життя цього видатного гетьмана асоціюється із боротьбою, патріотизмом, завзяттям та відвагою.

Його мудрий та гострий розум, його широке і палке серце, його життя і безмірна любов покладені до ніг неньки України.

Державний діяч, тонкий дипломат, великий книголюб, знавець багатьох мов і культур, прекрасний музикант, непересічний поет – все це гармонійно поєднувалося в ньому. Іван Мазепа майже двадцять два роки незмінно тримав у своїй руці булаву. На його кошти будувалися школи і храми. Протягом його правління не відбулося жодного протестного повстання.

Сам він не відчував наступу літ. Худорлявий, середнього зросту, із гладким високим чолом, тонкими вустами, темними, глибокими, ясними та жвавими очима, Іван Мазепа крізь десятиліття поневірянь проніс життєвий вогонь.

«Найбагатший, найвпливовіший, найрозумніший і найхитріший правитель», – так про нього відгукувалися сучасники. Симпатичний, стрункий – справжня зваба для жіноцтва! Із блідим обличчям він зустрічав чоловіцтво суворим поглядом. Одночасно Іван Мазепа вражав і дивував. Здавалося, ось руки в гетьмана тонкі, довгі, білі, наче в дівчини, тоді як статура кремезна, міцніша, аніж у німецького рейтара чи бувалого найманця з-поміж сердюків. А вершник який був вправний – не описати!

Навіть у свої 70 літ гетьман тримав фасон, на гордій голові носив буклі. З-поміж знаті та вельмож вирізняли Івана Степановича й довгі обвислі вуса, заведені чи то на варшавській, чи то на запорозькій штиб. Він розмовляв розважливо, міркував неупереджено, мав ясный розум та залізну витримку. Ніколи Іван Мазепа не втрачав присутності духу, а зі скрути завжди знаходив вихід.

Практично всі, хто писав про І. Мазепу, особливу увагу звертали на його стосунки із жінками. Він мав неординарний талент звабника і шаленого коханця. Був дуже привабливим і мав славився великий підкорювач сердець. Саме в той час розігралася драма, що стала основою для багатьох легенд і поем. На схилі літ у гетьмана Івана Степановича Мазепи з'явилося світле почуття, яке подарувала йому доля. Кохання до молодої, вродливої, відчайдушної Мотрі Кочубей, котру він вколисав на своїх колінах, адже вона була йому хрещеною дочкою. Висока, струнка, з великими очима, білим лицем і довгою чорною косою. Мала вона шляхетну, норовисту вдачу. Розумна, гостра на язик, швидка думками та вчинками, рішуча дівчина легко підкорила серце досвідченого в амурних справах чоловіка.

Крізь призму століть, крізь відгомін

воєн і буреломів долітають до теперішнього часу відомості про походження двох родів, які мали могутній вплив на хід історії України. Обійстя Мазепи й Кочубеїв знаходилися по сусідству. Нічого не можливо було приховати від стороннього ока, від чужих вух. Василь Кочубей, ще за часів гетьмана Дорошенка був добрим товаришем Івана Мазепи, займав посаду найвищого судді та мав величезні статки. Та найкращим його багатством була наймолодша донька Мотря.

У ті часи надзвичайно широкого розголосу отримала любовна історія старого гетьмана та юної Мотрі Кочубеївни, якій ледве сповнилося вісімнадцять. Вікова різниця між ними була вражаючою. Але попри злі пересуди, плітки, всупереч здоровому глузду кохання Мазепи й Мотрі було взаємне. Він любив полум'яно та ніжно. Відкидаючи геть усе – людську злобу та пересуди, церковні заборони... Любив і трепетно оберігав честь коханої Мотрі, виколисуючи її у

Мотря Кочубей та Іван Мазепа

такому і нежданому і світлому почутті, яке породжувало серце. Він постійно обдаровував свою кохану дорогоцінними коштовними дарунками. Через слуг вона одержала від гетьмана діамантову каблучку і книжечку, а йому передала пасмо свого волосся та намисто.

Між ними зав'язується листування, що легко прочитується в їхніх листах. «Моє серденько, мій квіте рожевий! Сердечно на тебе болю, що недалеко від мене їдеш, а я не можу очиць твоїх і личка біленького видіти: через тебе писмечко кланяюся, усі члонки твої цілую любезно». Слова в листі струменять глибокою ніжністю, щирістю, справдешнім смутком та гіркотою.

Про щирість почуттів свідчить і готовність Мазепи взяти шлюб із Мотрею. Перепорою цьому могла стати церква, утім, зважаючи на усі зв'язки гетьмана, його меценатство, можна сміливо припустити, що головною перешкодою були батьки Мотрі, які дізнавшись про намір І. Мазепи одружитися з їхньою дочкою, категорично відмовили йому. «Ти на себе подивись, – переконував Кочубей приятеля. Адже тебе наче білим пухом обсіпано, а моя Мотря, як молода яблунька, щойно бруньки пускати по-

чинає». Кочубеївна вперше покохала, і спротив батьків, перешкоди у здійсненні бажаного лише загострили її почуття. Дівчина не змогла змиритися з рішенням батьків. Життя Мотрі ставало нестерпним. Тож у якийсь час вона вирішила покинути рідну домівку і втекти до коханого. Під час втечі у гетьманських покоях М. Кочубей поклялася йому: «Нехай Бог неправдивого карає, а я, хоч любиш, хоч не любиш мене, до смерті тебе, подруг слова свого, любити і сердечне кохати не перестану, на злость моїм ворогам».

Мати Мотрі, енергійна і амбітна Любов Кочубей, яка верховодила в сім'ї, та ніколи ні перед чим і ні перед ким не зупинялася для досягнення своїх цілей, щойно дізналася про втечу доньки, відразу ж змусила свого чоловіка Василя Кочубея вдарити в домашній церкві на гвалт. Він був сам не свій від люті. Наказав бити у дзвони, аби всі знали про його лихо. Позбігалися люди, й Кочубеїха кричала про свою біду – як уночі Мазепа викрав її дочку.

Дзвін почув і гетьман. А коли слуги пояснили, в чому річ, він учинив шляхетно: повернув кохану батькам, але любити її не перестав. Мотря плакала і благала Мазепу не відсилати її від себе. Але він не міг вчинити інакше, адже опинився у надто складній ситуації. Якби Іван Мазепа прийняв до себе в дім Мотрею, то від нього відвернулися б не тільки Кочубеї, а й уся козацька старшина, церква і народ.

Пізніше гетьман намагався пояснити дівчині, чому він так вчинив, але ображена Мотря не хотіла нічого слухати. «Зажурився я, почувши от дівки таке слово, що Ваша милість зазле на мене маєш, бо Вашу милість при собі не затримав, але відіслав додому; уваж сама, що б з того виросло, – писав Мазепа своїй коханій. Перша (причина): щоб твої родичі по всім світі розголосили, що взяв у нас дочку уночі гвалтом і держить у себе замість підложниці. Друга причина: що, тримаючи Вашу милість у себе, я б не міг жодною мірою витримати, та й Ваша милість, так само; мусіли б ми із собою жити так, як подружжя каже, а потім прийшло б неблагословення від церкви і прокляття, щоб нам з собою не жити. Де б я на той час подівся, і мені через те вашу милість жаль, щоб на потім на мене не плакала».

Слова у цих листах справді сповнені подиву ніжності і почуттів. У той же час старий Кочубей не знаходив собі місця. Втративши терпець, і не маючи сил боротися з донькою, він пише лист до Мазепи зі скаргою і листом повних докорів: «Лихо мені нещасливому, всіма покинутому! Замість надії знайти в

рідні потіху на старість, маю нову журбу. Очі мої вкриваються мрякою. Невимовний сором заливає мене і не можу я нікому поглянути в очі. Ганьба каже мені втікати від людей. Я плачу невинно зі своєю нещасливою жінкою».

У відповідь Іван Степанович свою думку виклав так: що ніякого горя він не бачить, а все наробив язик Кочубеїхи, яка верховодить у сім'ї: «Це жінка нахабна і балакуча, яку треба би загнудати як дикого коня».

Василь Кочубей затаїв невимовну лють на Мазепу і чекав слушної нагоди для помсти. Декілька разів він робив офіційні доноси на гетьмана, якого обвинувачував у державній зраді. Але згодом сам потрапив у свою ж пастку. Тридцять три пункти доносу не ошасливили Кочубея царською ласкою. Царські міністри занадто дружили з Мазепою, який впливав на них своїми чарами навіть на відстані, тому вони не підтримали Василя Леонтійовича. Згодом судді наказали випитати у головного винуватця всі факти.

Змучений тортурами, в'язницею та частими допитами, нещасний Кочубей почав каятися, що оббрехав гетьмана, охопленій злобою на нього за спокушену дочку Мотрю, і клятвено запевняв, що ніякої зради не було і не могло бути. Бідолаха сподівався, що таким свідченням він пом'якшить власну долю, та виявилось, що він лише озлобив своїх суддів. Кати вже наближалися до Кочубея, він перестав володіти собою і викрикнув: «Признаю, що з ненависти до Мазепи я видумав усю цю історію, щоб помститись за образу, заподіяну моїй рідні». Та було запізно. Після низки тортур Кочубей зрікся своїх звинувачень. Від царя надійшло рішуче розпорядження негайно виконати смертний вирок, і його стратили. Гетьман міг його помилувати, але час не був пригожий на ласку.

Після смертної кари Кочубея Іван Мазепа усамітнівся, наче бажаючи з'ясувати для самого себе щось надзвичайно вагомим – те, без чого життя ставало іншим, втрачало свій смисл. Про що тоді думав гетьман, чим себе картав? Адже через необережність, він, обтяжений роками і мудрістю чоловік, піддавшись юнацькому запалу, заледве не погубив справи життя? Чи шукав він свою душу, ним же самим зражену, бо обрав собі долю вічного облудника, аж відтоді, як кинувся в підступну павутину інтриг, пліток та брехні.

А потім була Полтавська битва. Крах

усіх політичних задумів. І забуття... Долю ж Мотрі Кочубеївни її батьки вирішили на свій розсуд. Ще у 1707р. її видали заміж за представника відомого старшинського роду – Семена Чуйкевича, сина керівника генеральної військової канцелярії Василя Чуйкевича. Семен Васильович був вірним І. Мазепі до кінця. Тому після Полтавської битви він був засланий разом із Мотрею у Сибір. Після смерті чоловіка Мотря повернулася, постриглася в черниці та була ігуменею Ніжинського жіночого монастиря. Там вона і померла. Похована поблизу Полтави. У літературі і мистецтві образ Івана Мазепи і його любовних історій досі не дає митцям спокою. Можливо, ще довго не даватиме.

Ірина Чемерис,
завідувачка історико-природничим
відділом Гадяцького
історико-краєзнавчого музею

Продовження на першій сторінці

Я перебиралася і крадькома займала місце на «галльорці».

Юна Харитина вийшла заміж за полтавця Адріана Книшенка. У спогадах вона не згадує вплив чоловіка на її становлення як українки. Проте Полтава була чи не єдиним на поч. ХХ ст. губернським містом в Україні, де українці становили більшість. Досить раннє одруження – у 15 років – дівчини із заможної родини, ймовірно, було викликано палким коханням. Проте драматичний розрив з ним під час революційних подій не міг не вплинути на ставлення до цих відносин.

А ось на ролі іншої особи у її національному самовизначенні Харитина наголошує особливо: «В 1915 році я випадково зустріла в трамваї п. П. Б., що був присланий в Симферопіль з Полтавщини до Повітової Земської Управи. Він дав мені багато українських книжок, дав також Кобзаря. Це мене остаточно зукраїнізувало».

Однополчанин Пекарчук у спогадах 1964 р. розкрив кілька важливих деталей щодо особи пана «П. Б.». Так, за його інформацією, по-перше, авторка мемуарів «повного його прізвища не виявляє, бо він був большевиками суджений в Харкові», а, по-друге, так характеризує цю приховану за криптонімом постать: «Він був свідомим українцем-патріотом, носив тільки українське вбрання, виши

вану сорочку, чумарку та широкі штани, і це п. Харитині дуже подобалось». У зв'язку з цим, автор спогадів підкреслює, що тоді молода жінка «полюбила не тільки українські пісні й українську національну ношу, але й полюбила всім своїм серцем і Батьківщину – Україну».

Вказівки, які містяться у спогадах Харитини Пекарчук та її однополчанина, дають змогу визначити, що цим загадковим активістом був Петро Степанович Близнюк. На межі 1920–1930-х рр. він був репресований у сфабрикованій ОДПУ УСРР справі «Спілки визволення України», головний показовий судовий процес за якою відбувався у Харкові навесні 1930 р. Покази свідків, зафіксовані у справі, підтверджують мемуарні свідчення щодо подружжя Близнюків.

Петро Близнюк народився у 1890 р. у с. Подворки Полтавської губернії, ймовірно, у селянській родині. Отримав початкову освіту. Працював у земських установах Переяславщини. У 1914 р. переїхав у зв'язку зі станом здоров'я до Криму і служив бухгалтером або рахівником Сімферопольської земської повітової управи. Його дружина працювала у цій же установі канцеляристкою. Разом з дитиною подружжя мешкало в Сімферополі неподалік від мосту через Салгир. Під час слідства ОДПУ у 1930 р. селянин із с. Новокопчанівки Сімферопольського району І. Гноєвий, який познайомився з родиною Близнюків у 1915 р. у земській управі та бував у них вдома, розповів цікаву деталь: «Близнюк і його дружина завжди ходили в українських костюмах».

Після окупації УНР советською Росією наприкінці 1920 р. Харитина Пекарчук вимушена жити в еміграції у Польщі, Чехословаччині та Німеччині, лише ненадовго вона повернулася в Україну під час Другої світової війни. Але де б не жила, жінка зберігала любов до Батьківщини, запалити яку їй у дитинстві та молодості допомогли вихідці з Полтавщини.

Андрій Іванець,
провідний науковий співробітник
Національного музею
Голодомору-геноциду

Виконуюча обов'язки редактора —
Анастасія Литвин

Відповідає за редакцію —
Олексій Новіков

РІДНИЙ КРАЙ

Виходила з 1906 по 1919 роки, відновлена у 2024 році

Засновник – Товариство з обмеженою відповідальністю
«Редакція газети «Рідний край». Газета Гадяцького земства»
Ідентифікатор медіа № R30-01967 від 04 грудня 2023 р.
Передплатний індекс «Рідного краю» **78394**

Адреса в Інтернеті: <https://www.facebook.com/groups/grk2024>

Адреса редакції: 01001, Київ, вул. Софіївська, 23, офіс 2

Телефони: (044)279-22-73, (050)505-52-56

e-mail: 45338202@mail.gov.ua

«Рідний край» виходить раз на тиждень, у вівторок

Загальний наклад номера 500 примірників

(Перший завод 300 примірників)

УДК 908(477.53) (054) P49

ISSN 2786-9237 (print)

Електронна версія газети поширюється

на умовах ліцензії CC BY-SA 4.0.

Листування з читачами тільки на сторінках газети.

Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.

Набрано і зверстано у ТОВ «Редакція «РК. ГТЗ»

Надруковано у КП «Видавництво «Гадяч»

Гадяцької міської ради

Замовлення №13/